

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

VII. De Supplicatione pro Dispensatione Matrimoniali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62672)

119. Quare, antè negatè retentiã dispensationem coram eodem aliòve superiore iteratam vitiari, meritò negant *est.* Sanchez *disp. 22. n. 14.* Suarez *cap. 22. à n. 7.* & Pontius *n. 3.* quòd negationis exprimendæ necessitas neque Jure vel consuetudine seu stylo Curie, neque ratione evincatur; etiamsi petitiò iteretur coram denegantis inferiore, jurisdictionem ordinariam habente; cùm istius facultas superioris denegatione nec tollatur nec restringatur.

ARTICULUS VII.

De Supplicatione pro Dispensatione Matrimoniali.

SUMMARIUM.

- 120. Dispensationes super impedimentis publicis à Dataria,
- 121. Super occultis à sacra Pœnitentiaria expediuntur.
- 122. Quatuor exprimenda in Supplicatione.
- 123. Super publicis & pro foro externo petuntur ab ipso Papa.
- 124. Forma Supplicationis, ei super consanguinitatis,
- 125. Et super Publica honestatis impedimentis oblata.
- 126. Super occultis & pro foro interno petuntur à Majori Pœnitentiario.
- 127. Forma supplicationis, ei super voti continentia,
- 128. Et ex copula illicita orta affinitatis impedimentis oblata.
- 129. Eademque brevius concepta.
- 130. Inscriptio & terminatio Supplicationis.

Dispensationes, sive Mandata Apostolica dispensandi super impedimentis conjugiorum, duplicis generis sunt; quædam enim à Dataria seu Cancellaria Apostolica pro foro externo super publicis; aliæ à sacra Pœnitentiaria Romana pro foro Conscientiæ interno expediuntur super occultis quibuscunque Juris Ecclesiastici impedimentis, exceptâ solâ Consanguinitate: super qua, si occulta sit, dispensationes à sacra Pœnitentiaria non nisi in gradibus secundò remotioribus, & ad remanendum in matrimonio jam contracto, non etiam ad contrahendum conceduntur, Filiucius *Tract. 10. cap. 10. n. 51.* & Vincent. de Justis *Prax. dispens. matr. Lib. 1. cap. 8. n. 30.* Quando autem impedimentum ad effectum dispensationis à S. Pœnitentiaria impetrandæ occultum sit, patebit ex tradendis *Lib. 5. tit. 12. à n. 168.*

In Supplicatione pro impetranda dispensatione exprimenda sunt quatuor, scilicet Primò nomina Oratorum (nisi dispensatio petatur à S. Pœnitentiaria) pro ea supplicantium cum expressione diocesis, ex qua orti sunt vel oriundi: præter quæ etiam qualitatem nobilitatis & loci particularis, puta civitatem vel oppidum, non quidem ordinariè, sed iis tantùm casibus exprimi necesse est, quibus Oratores, nobilitate sanguinis vel loci angustia allegata, Papam movere intendunt ad dispensationis gratiam concedendam. Secundò desiderium ineundi matrimonium cum una vel pluribus causis ad matrimonium contrahendum, vel in jam contracto remanendum, impellentibus. Tertio impedimentum nuptiale cum qualitatibus suis, vg. consanguinitatem vel affinitatem, cujus tertio vel quarto æquali vel inæquali gradu Oratores sunt conjuncti. Quarto petitiò sive supplicatio ad suam

P p 2

ad suam Sanctitatem vel majorem ejus Pœnitentiarium directâ, quatenus cum Oratoribus; ut, impedimento non obstante, matrimonium juxta formam Concilii Tridentini contrahere, vel in eo, quod de facto contractum est, permanere liberè ac licitè valeant, autoritate Apostolica dispensare dignetur.

123. Quando pro dispensatione super impedimento nuptiali Dataria sive Cancellaria Apostolica aditur, Supplicatio pro illa impetranda non dirigitur ad Cardinalem Datarium, sed ad ipsum Papam, qui gratiam Apostolicam Datarii ministeriò concedit, ut Rotæ decisione allegata observat Corradus Prax. *Dispens. Apost. Lib. 2. cap. 1. n. 32.* Pro praxi subjicimus duo exempla seu formas supplicationum.

Exemplum Supplicationis pro dispensatione super impedimento Consanguinitatis, allegatâ Dotis incompetentiâ.

Beatissime Pater.

124. Exponitur humiliter Sanctitati vestra pro parte devotorum ipsius Oratorum Adriani N. laici & Theresie N. diœcesis Frisingensis, vel, si Oratores diœcesium diversarum sint, Adriani N. laici Frisingensis & Theresie N. Passaviensis diœcesis; quòd, cum dicta Oratrix dotem habeat minus competentem juxta statum sui conditionem, cum qua virum sibi non consanguineum vel affinem paræ conditionis, cui nubere possit, invenire nequeat, dictus Orator ipsam cum dicta minus competente dote uxorem ducere intendit. Sed, quia tertio & quarto à communi stipite provenientibus consanguinitatis gradibus conjuncti sunt, desiderium suum hac in parte adimplere non possunt absque sedis Apostolicæ dispensatione. Supplicatur igitur humiliter Sanctitati vestra Oratores prefati, quatenus cum ipsis, quòd impedimentò quarti consanguinitatis gra-

dus hujusmodi non obstante matrimonium inter se publicè, servatâ formâ Concilii Tridentini, contrahere, illudque in facie Ecclesiæ solemnizare & in eo postmodum remanere liberè ac licitè valeant, dispensare: distantiam verdè prædicti gradus in non obstare, declarare, prolem suscipiendam exinde legitimam nuntiandâ dignetur de gratia speciali. Non obstantibus præmissis & Constitutionibus atque Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque cum clausula opportunis.

Exemplum Supplicationis pro dispensatione super impedimento publicæ honestatis Jultitæ, extinctionis inimicitiarum & compositionis pacis causâ allegatâ.

Beatissime Pater,

Exponitur humiliter Sanctitati vestra pro parte devotorum ipsius Oratorum Ortonis N. laici & Euphemie N. diœcesis Augustanæ, quòd cum inter dictorum Oratorum parentes & consanguineos vel affines graves inimicitie orta jam sint & de presenti vigeant, aliunde tamen quam ex causa matrimonij, inter eos contrahendis, provenientes, & ante istius tractatum orta: spesque certa sit; quòd si Oratores sibi invicem matrimonialiter copularentur, inimicitie hujusmodi omnino componerentur, pro illis componendis & bonæ pacis cupiunt Oratores prædicti invicem matrimonialiter copulari. Sed quia alitè dictus Orator sponsalia per verba de futuro cum Oratricis sorore ad præsens defuncta contraxit, qua quidem Oratrix soror ab eodem Oratore intacta & in nullo attentata ab humanis decessit, desiderium suum hac in parte adimplere non possunt absque sedis Apostolicæ dispensatione. Supplicatur igitur humiliter Sanctitati vestra Oratores prefati, quatenus cum ipsis, quòd

hujusmodi primi gradus publicæ honestatis Justitiæ impedimentò non obstante matrimonium inter se publicè, servat à formà Concilij Tridentini, contrahere, illudque in facie Ecclesie solemnizare &c. ut in forma præcedenti.

126. Quando autem pro dispensatione super impedimento occulto & pro foro Conscientiæ interno ad S. Pœnitentiariam recurritur, Supplicationis literæ ad majorem Pœnitentiariam, qui S. R. E. Cardinalis est, diriguntur & nomine ac præ nomine Oratoris pro illa supplicantis tacitò, vel per literas NN, aut nomen fictitium, vg. Casimirus N. laicus diœcesis Ratisbonensis, denotatò, fere sequenti formà concipiuntur.

Exemplum Supplicationis pro dispensatione in voto Castitatis, infirmitate carnis allegatâ.

Eminentissime & Reverendissime Domine.

127. Exponitur humiliter Eminentia vestra pro parte devoti Oratoris Casimiri N. laici diœcesis Ratisbonensis, quod ipse aliàs simpliciter vovit, se castitatem perpetuò servaturum. Cum autem infirmitatibus oppressus carnis stimulu ita agitur, ut, se continenter vivere posse, diffidat, pro sua Conscientiâ tranquillitate cupit per sedem Apostolicam votum prædictum ad effectum contrahendi matrimonium commutari. Quare Eminentia vestra humiliter supplicat, quatenus prædictum votum ad hoc, ut matrimonium publicè juxta formam Concilij Tridentini contrahere & debitum conjugale exigere ac reddere licitè possit, in alia Pœnitentiâ ac pietatis opera dispensandò commutare Auctoritate Apostolica dignetur.

Exemplum Supplicationis pro dispensatione ad remanendum in matrimonio, cum impedimento Affinitatis ex co-

pula illicita provenientis contractò, allegatâ causâ scandalorum.

Eminentissime & Reverendissime Domine.

Exponitur humiliter Eminentia vestra pro parte devoti ipsius Oratoris Emerami N. laici diœcesis Bambergensis, quod ipse aliàs matrimonium per Verba de presenti publicè in facie Ecclesie contraxit & successivè consummavit cum muliere, cujus matrem antea carnaliter cognovit. Cum autem dictus Orator ob Affinitatis impedimentum ex prædictis proveniens, quod occultum est, in eo matrimonio remanere non possit absque sedis Apostolicæ dispensatione: & si divorcium inter eos fieret, gravia exinde scandala verisimiliter exorirentur, cupit à præmissis, de quibus plurimum dolet, absolvi & secum super Affinitatis prædicto impedimento ad remanendum in matrimonio illo dispensari. Quare Eminentia vestra humiliter supplicat, ut super his de opportuno remedio Auctoritate Apostolica misericorditer providere dignetur.

Breviores formas Supplicationum 129. pro dispensatione super iisdem impedimentis exhibet Ardeckin Theolog. Tripartita Tom. 2. p. 2. tract. 4. §. 5.

Eminentissime & Reverendissime Domine.

Casimirus N. laicus diœcesis Frisingensis emisit votum simplex Castitatis perpetuæ: sed, cum ad sit vel futurum esse prævideat periculum incontinentiæ, nisi nubat, supplicat sibi votum commutari ad effectum contrahendi matrimonium.

Eminentissime & Reverendissime Domine.

Emeramus N. laicus diœcesis Bambergensis contraxit matrimonium cum muliere,

tere, cujus matrem antea carnaliter cognovit conscius (vel nescius) impedi- menti, quod occultum est. Quare, cum absque scandalo separari non possint, hu- millimè supplicant pro remedio.

130. Inscrībuntur Supplicationis literæ à foris, Eminentissimo & Reverendissimo Do- mino Domino S. R. E. Cardinali Majori Pœnitentiario, Roma. & terminantur fere in hunc modum. *Dignetur Emi- nentia vestra rescribere N. N. proprium nomen & cognomen exprimendò, Ci- vitanis N. vel Oppidi N. Quod si in tali Oppido Confessarius Magister in Theo- logia vel Decretorum Doctor graduatus non sit, vel difficile Oratori sit ei con- scientiam suam aperire, aut hæc aperta jam sit alteri Confessario non graduato, hoc ipsum in literis erit significandum.*

ARTICULUS VIII.

De Forma & Clausulis Dispensationis Matrimonialis pro foro Externo.

SUMMARIUM.

131. Dispensationes Matrimoniales à Papa committuntur.
132. Forma literarum Apostolica com- missionis.
133. Earum clausula I. est, Dilecto Vicario generali &c.
134. Diœcesis Oratorum vel ipsius O- ratoricis.
135. Vicario commissam exequi nequit Episcopus, & vicissim.
136. II. Quod cum Oratrix propter loci angustiam &c.
137. III. A quibusvis Excommunicationis &c. sententiis ad effectum præsentium absolventes.

138. IV. Si preces veritate nitantur,
139. Exigens cognitionem super illarum veritate, non tamen necessariò judiciale.
140. V. Discretionis tuæ, super qua specialem fiduciam habemus, mandamus.
141. VI. Super quo conscientiam tuam operamus,
142. VII. Dummodo mulier propter hoc raptâ non fuerit.
143. VIII. Constitutionibus &c. Apo- stolicis non obstantibus.
144. Quâ etiam gradibus, in Concilio generali prohibitis, derogatur.
145. IX. Ut matrimonium contrahere valeant, dispenses.
146. X. Servatâ formâ Concilii Tri- dentini.
147. XI. Prolem suscipiendam exinde legitimam nuntiandò.
148. XII. Ex certis rationabilibus cau- sis.
149. XIII. Quod ipsi honesti, Nobi- les &c. sint.
150. XIV. Dummodo ipsi pauperes & miserabiles existant &c.
151. Pauperatis fides faciendâ est at- testatione.

Dispensationes, quæ super con- jugiorum impedimentis à Se- de Apostolica impetrantur, fe- rè delegari seu committi solent cum mandato; ut, *Si preces veritate ni- tantur*, delegatus sive dispensationis Exe- cutor cum Oratoribus super proposito impedimento, ad effectum contrahendi matrimonium, dispenset. Delegatus au- tem sive Executor, ut munus sibi com- missum debitò modò impleat, præ ocu- lis habere tenorem literarum Apostolica- rum, atque intelligere & diligenter ob- servare debet clausulas illis insertas: quarum